

Μια vintage γωνιά

Γράφει η Φλώρα Γουγουλιά

Κάθε τόσο ακούμε καινούριες ξενικές λέξεις που κανάλια και τύπος μας σερβίρουν και μπαίνουν ξαφνικά στη ζωή μας και ίσως κάποιες φορές να μας προκαλούν αμηχανία. Ανάμεσα λοιπόν σε λέξεις όπως το μίνιμαλ, το μπόχο και άλλα είναι και το βίντατζ... Κι εγώ η δόλια που δεν είμαι γλωσσομαθής μετά από αναζήτηση έμαθα ότι είναι το παλιό αντικείμενο αισθητικής αξίας που η ζωή του μετρά τουλάχιστον μια δεκαετία.

Θυμήθηκα λοιπόν μια ραφιέρα που δεν πρόσφερε τίποτα πια στο δωμάτιο που την είχα, την μετέφερα στο καθιστικό φτιάχνοντας μια vintage γωνιά όπου έβαλα αντικείμενα συναισθηματικής αξίας.

Συχνά ταυτίζουμε πράγματα με πρόσωπα και καταστάσεις. Έτσι συνέβη και σε μένα σ' αυτή την περίπτωση.

Στο πρώτο ράφι είναι μια γραφομηχανή αγορασμένη το 1978, για να μάθω από μέθοδο το τυφλό σύστημα. Είναι πορτοκαλί, στο χρώμα της χαράς και δεν της βάζω ποτέ το μαύρο της καπάκι γιατί νομίζω πως τη φυλακίζω στο σκοτάδι... την κάνω δυστυχισμένη..

Πάνω στα πενηντατόσα πλήκτρα της εκείνο τον μουντό χειμώνα, σε ένα μικρό δωμάτιο, τσάκισα τα δάκτυλα μου προσπαθώντας να γράψω σωστά μια λέξη, παραμορφώθηκαν τα χέρια μου, εξαντλήθηκε η υπομονή μου αλλάζοντας την μελανοταινία της, περίμενα με ανυπομονησία ως να έρθει η όμορφη στιγμή για να αλλάξω σειρά, να σύρω τον ασημένιο μοχλό και να ακουστεί το γλυκό εκείνο γκλίννν, που ηχούσε σαν μελωδία. Σ' αυτό το μικρό θαμπό σκηνικό της νιότης μου μπορεί να μην έμαθα τέλεια το τυφλό σύστημα όμως προσπαθώντας να κάνω λιγότερο βαρετή την εξάσκηση άρχισα να γράφω μια γλυκανάλατη νουβέλα που τώρα τη βλέπω να κιτρινίζει στο συρτάρι και γελάω... Αυτή η ιστορία λοιπόν με τα πολλά λάθη μου έδωσε μια γεμάτη κουταλιά από το γλυκό που λέγεται γράψιμο. Το βάζο το έχω ακόμα και το γλυκό του έχει κάθε φορά διαφορετική γεύση και άρωμα...

Στο δεύτερο χώρο αυτής της ραφιέρας κάθετα γερασμένη μια ραπτομηχανή εξήντα με εβδομήντα χρόνων, αγορασμένη μεταχειρισμένη από το Μοναστηράκι. Η αγορά της Λενίτσας (Λενίτσα την έλεγαν μέχρι το τέλος) που έκανε τα χείλη της να ανθήσουν σε ένα αχνό χαμόγελο, έγινε με το χρόνο ένα από τα σπουδαιότερα πράγματα της καθημερινότητάς της. Ποτέ δεν την είδα να γελάει πλατιά... Ίσως γιατί όταν ορφάνεψε πολύ μικρή κι έπαιζε με τα άλλα παιδιά στο δρόμο, φωνάζοντας και γελώντας, η μάνα της την μάζευε μέσα και της έλεγε «ας τους άλλους να γελάνε... εσύ είσαι ορφανό δεν πρέπει να γελάς...». Έτσι το γέλιο έγινε ένοχο, η ευτυχία απαγορευμένη... Κι ύστερα ήρθανε χρόνια δύσκολα, ζωντανοί χωρισμοί, θάνατοι κι ανέχεια...

Έφερνε τη μηχανή και την έβαζε πάνω στο τραπέζι της κουζίνας κοντά στο παράθυρο και τράβαγε την κουρτίνα. Τραβούσε ένα σιδεράκι από την βάση της που ήταν κούφια και σήκωνε το σιδερένιο μέρος που από την πολυκαιρία είχαν σβήσει τα χρυσά σχέδιά του και τα γράμματα και ξεπρόβαλαν στην κοιλιά της μασουράκια χρωματιστά και βελόνες και μια μεζούρα που από την πολυχρησία είχαν σβήσει οι αριθμοί της, μα ποτέ δεν την είχε οδηγήσει σε λάθος υπολογισμούς. Περνούσε επιδέξια την κλωστή στη βελόνα κι άρχιζε να γυρνά την σιδερένια μικρήμανιβέλα κάνοντας τη μηχανή να φλυαρεί αφήνοντας τις νημάτινες λέξεις της πάνω στο ύφασμα, πότε με ίσιους και πότε με λοξούς δρόμους, όπου την οδηγούσαν τα ελαφρά παραμορφωμένα από την αρθρίτιδα χέρια της με τα κοντά περιποιημένα νύχια, τα περασμένα πάντα με διάφανη όζα. Όποιο χρώμα κλωστή κι αν χρησιμοποιούσε στη ραπτική της, μόλις τελείωνε έβαζε στη θέση της

κουβαρίστρας ένα μασουράκι με κόκκινη κλωστή. Πέρασαν χρόνια μέχρι να το παρατηρήσω και να βεβαιωθώ ότι δεν ήταν σύμπτωση. Την ρώτησα γιατί το κάνει και μου είπε « Για τους χαμένους και τους κερδισμένους αγώνες για το δίκιο. Γιατί το κόκκινο είναι αίμα και καρδιά... Την καρδιά την έχεις για να αγαπάς και το αίμα για να το δίνεις γι' αυτά που η καρδιά αγάπησε». Όταν έφυγε της έβαλα στην τσέπη του μαύρου ταγιέρ ένα κόκκινο μασουράκι να κεντήσει το σκοτάδι...

«Τα πιο ωραία λαϊκά σε σπίτια με μωσαϊκά τα είχαμε χορέψει», μάρτυρας το παλιό πικ-απ που κάθετα άφωνο στην Τρίτη θέση του ραφιού, σαν συνταξιούχος σε παγκάκι πάρκου. Παραδίπλα σε μια πλαστική δισκοθήκη καμιά εξηνταριά σαρανταπεντάρια δισκάκια που πάλαι ποτέ αποτελούσαν τους αχώριστους συντρόφους και συνεργάτες του. Κάποιες βραδιές πριν ανοίξω το φώς σαν να πιάνω τους τελευταίους ψίθυρους από μια ατέλειωτη κουβέντα που είχε με την συνομήλική του ραππομηχανή για τα περασμένα μεγαλεία. Τότε που τ' Αϊ Γιαννιού μαζευότανε όλο το σόι στη γιορτή του πατέρα κι η μάνα με το πάντα κόκκινο κραγιόν στα χείλη, υποδέχονταν τους συγγενείς με λουλούδια στο βάζο που ήταν στη μέση του τραπέζιού, του ντυμένου με κάλυμμα από κρετόν εμπριμέ ασορτί με τα καλύμματα από τις καρέκλες... Κι έφερνε δώρο η ξαδέλφη του πατέρα, η Θοδώρα βερμούτ και στραβώναμε τα μούτρα μας πιτσιρικάδες ο αδελφός μου κι εγώ, κι η θεία η Ελένη έφερνε φοντάν που τα πετάγαμε ο ένας στο κεφάλι του άλλου σαν πυρομαχικά... Μόλις πρόβαλε όμως η θεία η Ντίνα με το μεγάλο πλατύ κουτί με τον κόκκινο φιόγκο το παίρναμε από τα χέρια της μάνας στα γρήγορα και το πηγαίναμε στην κουζίνα... Το ανοίγαμε άτσαλα και καπαρώναμε τις σεράνο και τις σοκολατίνες κι αφήναμε τις πάστες αμυγδάλου για τους άλλους.. Κι όταν άδειαζαν τα πιάτα από τα κεφτεδάκια, τα ντολμαδάκια το ψητό αρνί και το κοτόπουλο κι έβγαζε η μάνα την πιατέλα με τα φρούτα που είχαν καρφωμένα πάνω τους εκείνα τα παράξενα πιρουνάκια με τα δυο δόντια και τις λαβές με τα φωσφοριζέ χρώματα, άνοιγε ο θείος Φώτης το πικ- απ κι έβαζε τους δίσκους - τις πλάκες όπως τις έλεγε - τη μια μετά την άλλη κι αναστέναζε ο Καζαντζίδης κι η Πόλυ Πάνου, τους παράσερνε στο συρτό η Γιώτα Λήδια, και χόρευε η κόρη του κυρ-Μιχάλη, η εικοσάχρονη Μαρία με τα εβένινα μαλλιά σαν τραγουδούσε ο Μανώλης Αγγελόπουλος και τρέχανε τα σάλια από όλο το αρσενικό σόι σαν να είχανε λιγωθεί περισσότερο από τη χάρη του κορμιού της παρά από το μπακλαβά της μάνας...

Κι ύστερα έτσι στα ξαφνικά σαν κάτι να σπρώχνει το πικ-απ μέσα στην αναπόληση μου και να φεύγει ο βραχίονας από τη θέση του χαράζοντας την πλάκα, που σταματά να παίζει... Αναπάντεχα κι ανεξήγητα βλέπω ολοζώντανη την εικόνα της μάνας μου με χτενισμένα τα σγουρά μαλλιά της και κατακόκκινα τα χείλη της να στέκει στο παράθυρο που πάντα της άρεσε να κάθετα κοιτάζοντας έξω, να κουνιούνται απ' τον αέρα τα καλάμια στο διπλανό ρέμα και με τη φάλτσα φωνή της να τραγουδάει το ρεφρέν από ένα ρετρό τραγούδι : «χειμώνας δεν ακούω πια τριγύρω μου τ' αηδόνια... χειμώνας η καρδιά μου εσκεπάστηκε από χιόνια...» και δεν ξέρω γιατί, αλλά όποια εποχή κι αν ακούσω αυτό το τραγούδι, για λίγο χειμωνιάζει...

Φλώρα Γουγουλιά